

доноси законе који су и по форми и садржини изведени из устава, дакле са њим сагласни, односно уставни, а ако (што је могуће) донесе неуставни закон, онда мора да постоји посебна контрола, у облику судова, која санкционише такве законе. И принцип хијерархије прописа такође налаже постојање посебног механизма судске контроле која треба да обезбеди сагласност нижих прописа са вишим и да, у случају појаве неусаглашених аката, предузима санкције против њих. Насупрот присталицама судске контроле уставности стоје они други – њихови противници који доказују супротно: да судови нису погодни да врше контролу уставности. По њима, оцена уставности је политичка, то је политичко питање које произилази из самог политичког карактера устава и зато није прихватљиво да се та заштита остварује у судској форми. Иако устав стварно има политичку садржину и уређује битна политичка питања или боље рећи организацију и функционисање државе и њене власти, он има и своју правну суштину и значење, па је, према томе, то један политичко-правни акт. Као нормативан акт он нужно подразумева и своје место у правној организацији једне земље, њеном правном поретку, као и однос према осталим правним актима и поштовање одређене правне хијерархије међу тим актима. То онда свакако омогућава и вршење контроле над тим актима (од стране суда) и обезбеђивање њихове усаглашености, односно поштовања принципа уставности и законитости на којима почива сваки правни поредак.

г) Систем уставно судске контроле уставности

Посебан облик судске контроле уставности је она која се поверава посебним уставним судовима који су одвојени од редовних судова. Уставни суд је прво уведен у Аустрији (Уставом од 1920. год) а њен пример су следили Чехословачка (исте године) и нешто касније и Шпанија која је ову институцију добила у облику Суда за уставне гаранције (Уставом од 1931. год). Након Другог светског рата уставни суд улази на велика врата широм Европе и осталих континената (Италији 1949. год., Турској 1961., Кипру 1960., Грчкој 1967., СФРЈ 1963., Португалији 1982., али и Сијаму 1949., Сирији 1950., ДР Конгу 1967. и др). Свакако да аустријски Уставни суд има посебно место у развоју уставног судства. Он је настао заслугом истакнутог правног теоретичара Ханса Келзена. Овај суд у Аустрији је образован са задатком да пре свега штити савезну уставност и законитост и у том смислу проглашава као противуставне